

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

V Gorici, dne 10. januarja 1904.

Nekateri vladni listi se čudijo hladnokrvnosti, s katero se je v naših deželah vsprejela odprava vinske klavzule, za katero se je toliko delalo zadnja leta ne samo pri nas v Avstriji, ampak tudi na Ogrskem. Listi pa zamolče povedati, da je odprava vinske klavzule jako problematične vrednosti, posebno zaradi tega, ker je sklenjena z Italijo še le začasna trgovinska pogodba, trajajoča do 1. oktobra t. l., in da vprašanje o vinski klavzuli zopet oživi, ko se bo začela sklenjati z Italijo definitivna trgovinska pogodba. Ti listi, pravimo, zamolče povedati, da ni pri sedanjih odpravi vinske klavzule Italija ničesar izgubila, ker so Italijani do zadnjega decembra prejšnjega leta spravili v Avstrijo in na Ogrsko ves svoj pridelek, kateri je bil namenjen v Avstrijo in na Ogrsko. Dočim je prišlo v prejšnjih letih v Trst in na Reko povprečno do 500.000 metričnih stotov italijanskega vina na leto, prišlo ga je samo v teku meseca decembra minulega leta 1.300.000 metričnih stotov. Ako se pomisli, da ga pride v mesecu januarju, v ti prelazni dobi, v omenjeni dve luki še najmanj 200.000 metričnih stotov, potem je razvidno, da je prišlo k nam v času dveh mesecev trikrat toliko italijanskega vina, nego ga je prišlo poprej v celem enem letu. Iz tega je pa tudi razvidno, da nima odprava vinske klavzule za dobo 9 mesecev trajajočega provizorija za Avstrijo in Ogrsko prav nobenega praktičnega pomena, kajti vino, katero bi se k nam polagoma dovažalo v devetih mesecih pod ugodno carino, katero mu je dopuščala vinska klavzula, vpeljalo se je v dveh mesecih in upeljalo se ga je še mnogo več, nego bi se ga bilo spravilo v našo državo v normalnih razmerah. Kakor rečeno, je sicer za zdaj vinska klavzula odpravljena, ali od te odprave nima, kakor smo zgoraj dokazali, naša država prav nobenega dobička, pač pa nasprotno veliko škodo. — Kakor zatrjujejo razne vesti, bode Italija pri sklenjanju definitivne trgovinske pogodbe z Avstrijo in Ogrsko skušala pridobiti zopet novih ugodnosti za izvoz svojega vina.

Pritiskala bo pa na Avstrijo s tem, da bode naložila na avstrijski les in na konje jako visoko carino. Da bi pa v tem pogledu ostrašila našo državo, ter da bi ji dokazala, da ne bode že v dohodnem času potrebovala več našega lesu in naših konj ter da bode tudi ribolov izkoristila popolnoma le za-se, bode italijanska vlada že v prihodnjem zasedanju italijanskega parlamenta predložila istemu sledeče načrte in sicer: 1. Načrt za varstvo ribičev, ki ribarijo na vzhodnih obrežjih Adrijanskega morja. Sedaj so morali ribiči radi prevelike oddaljenosti italijanskega obrežja prodajati ribe v dalmatinskih in istrskih pristaniščih. Po ministrovem načrtu pa bi se omogočilo hitro prepeljati ribe v Italijo. 2. Načrt za povzdigo dobave lesa in obdelovanja. Sedaj prihaja namreč les že obdelan iz Avstro-Ogrske. Neobdelan pa bi se mogel les uvažati tudi iz Turčije in Amerike. 3. Načrt za povzdigo konjereje. V to svrhu se porabi več milijonov, katere bi moral dovoliti državni zbor. Pomaranče in limone skušajo prodajati tudi na ruskem trgu. Rusija je že dovolila carine prost uvoz pomaranč in limon, ker je Italija zmanjšala za 50% carino na ruski petrolej.

Torej z Italijo nismo še in ne bomo tudi dolgo na čistem glede trgovinskih razmer. In gotovo je, da bomo imeli posla v tem pogledu tudi z Nemčijo, predno se spravimo z Italijo. Iz Berlina prihajajo namreč vesti, da nameravajo nemški agrarci z nemškimi konservativci vred že v prihodnji seji nemškega državnega zbora postaviti predlog, da se Avstriji odpove dosedanja trgovinska pogodba, ker ni upanja, da bi med Avstrijo in Ogrsko tako hitro prišlo do nove carinske nagodbe, na podlagi katere naj bi se potem sklepala nova trgovinska pogodba med Avstrijo in Nemčijo. Ako se to zgodi, potem je odklenkalo našemu izvozu v Nemčijo glede naših poljedelskih izdelkov in naše živine, na kar je Nemčija s svojim novim carinskim tarifom postavila tako visoko vvozno carino, da bode izvoz naših poljedelskih pridelkov in živine, ko stopi v veljavo novi

nemški carinski tarif, skoro popolnoma onemogočen.

Po tem takem čakajo našo državo res hudi časi in preti ji celo gospodarski polom. Vsemu temu pa so v prvi vrsti krive naše zamotane notranje politične razmere in naš onemogli parlamentarizem. Oficijozni listi pa vpijejo, da so vsega tega krivi Slovani in v prvi vsti pa Čehi oziroma njih obstrukcija. Taka očitanja pa so popolnoma neopravičena in oficijozni listi bi bolje storili, ko bi zapisali vso krivdo na rovaš sedanje vlade in njenih ljubljencev Nemcev, ki so si vbili v glavo, da hočejo na vsak način potlačiti Slované, če tudi zaradi tega propade država.

Dopisi.

Iz goriške okolice.

Moj ljubli prijatelj!

Veseli me, da ne pišem teh dopisov zastoj, da si ravno ti, ki jih prvi in najvestnejše bereš. Na zadnji dopis minulega torka si n. pr. že isti popoldne dal natisnit v »Soči« kratek odgovorček ali prav za prav naznanilo, da si moj dopis že vestno prečital. Tako je prav, to me veseli, da se moja namera izvršuje prav po moji želji. Ali prijatelj, moram te pokarati zopet zaradi tvoje doslednosti v ne-doslednosti. Ti bi že moral paziti, da bi licemerca nekoliko manj okorneje igral. Ni še par tednov, kar si milostno izvolil v »Soči« imenovati moje dopise »čorbo«. In to »čorbo« ti sam najhlastneje prebiraš, kaj pravim prebiraš?! prav temeljito študiraš! Tej »čorbi« obračaš ti največjo pozornost, da ji že po preteku par uric potom tiska odgovarjaš. Ti, tako velik in mogočen gospod, ki sam sebe v »Soči« bahaško prištevaš najmerodajnejšim in jedino odločilnim faktorjem v Gorici, ti se greš ukvarjat s »tako čarobo«! — Vidiš, prijatelj, zdaj si mi šel zopet v škripec. Zatekel si se zopet k farbanju. Ti dopisi te pečejo in grizejo, da si že ves iz sebe. Sam ne veš, kako bi jim usta zamašil. Stvarno jih pobijati ne moreš; kajti ti si od razkola sem toliko pregrehe zoper

vero in narodnost napravil, da ga ni v deželi človeka, kateremu bi bilo mogoče lažje »levite brati« nego tebi. Ti to sam dobro čutiš, zato te je samega strah gledati se v ogledalu, katero ti držiš pred očmi ti dopisi. Strah te je še posebno, ker gledajo v to ogledalo tudi drugi ljudje, tudi naši ne-somišljeniki, sploh ljudstvo na deželi, ki nima prilike, kakor meščanje in mi bližnji okoličanje, videti, kaka gorostasna razlika je med tvojimi frazami v »Soči« in tvojim delovanjem za kulisami. Da, prijatelj, v ulogi dvoreznega noža si res mojster. Ti si v »Soči« neizprosno gromovnik, za kulisami pa prosiš, moleduješ, beračiš, se dobrikaš, ližeš pete, ali seveda le pri komur ti kaže in le kadar ti kaže. Prav lahko bi mi bilo spuščati se globlje v te podrobnosti, v toliko sem jih pa vendar moral navesti, da se tudi drobne poteze tvoje duše širje izpoznajo v ogledalu teh dopisov. Zarad tega vlečejo ti dopisi vedno več pozornosti nase in ne le od tvoje strani, ampak tudi od strani tvojih ožjih tovarišev. E prijatelj, oni prizorček pri odslovesu gg. konsortistov ni bil tako brez stvarne podlage. A najbolj me še veseli, da se čitajo ti dopisi z vedno večjim zanimanjem na deželi in da so si zagotovili občno odobravanje. Ne misli pa, prijatelj, da se hočem s tem bahati. O ne! Interesantne dela te dopise objekt, katerega obdelujejo. Osební napadi, ki se kopičijo v »Soči« že nekaj let, mesarjenje »Krojaške zadrage« in drugih zavodov in društev, ki ne napeljujejo vode ravno na tvoj mlin... kar je sploh pregrešno delo tvojega pregrešnega perese, vzbujajo med občinstvom občno nevoljo (kar si že tudi ti sam v »Soči« pripoznal), in pojavljajo se glasovi, ki vprašujejo: Ali ni nikogar, da bi tega človeka enkrat dobro stresel, da bi po zaslužnjem oštel »Sočino« časnikarsko tolovajstvo ter mu dokazal, da smo njegovega časnikarskega terorizma že siti in da ima biti tudi »Sočine« strahovlade enkrat konec.

In glej, prijatelj, to je javno mnenje, ta javna želja je provzročila v krogu ne-

PODLISTEK.

31

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

»Očitati ne morem ti doslej ničesar, a pri vojakihi boš imel drugačnih priložnostij. — Zato varuj se! — Z onim le Podleskovim se mi nikar ne brati preveč...«

»V osmih tednih bom imel sploh malo časa bratiti se s kom.«

»Kaj, — malo časa!? — Za greh ni ga treba veliko.«

V tem sta prišli k ognjišču mati in Milka, obe solznih oči. Jokali sta gotovo vsaka v svojem kotu. — Oče in Jožek sta zopet vtihnili.

Milka je vrgla še pest suhih tresek na ogenj, da bi hitreje zavrelo v lončkih. Potem je pa šla po skodelico, krožnik in lesen ožlico. Še nekoliko minut, in Milka je povabila brata, naj gre v izbo zajutrekovat.

»Ne, Milka! druge dni sem jedel tukaj, danes bom tudi.«

Molče je ubogala Milka in prinesla bratu zajutrek k ognjišču. Ko je pojedel, obrnil se je k sestri in dejal:

»Še nekaj te poprosim, Milka. — Poglej doli k Podleskovim, ali je Tine že pripravljen.«

Milka je malo obstala, kakor da bi ji ne bilo lahko storiti, česar jo brat prosi. Vendar je pa takoj odšla. Tedaj je pa mati začela z ihtečim glasom:

»Jožek, glej, da ne pozabiš Boga in lepih nauk, ki si jih slišal v domači hiši. — Moli rad in varuj se slabih tovarišev.«

»Mati, neroden bi bil prav tako lahko doma, kakor zunaj v svetu.«

»Eh, ne jokaj mi vendar toliko! — Komu neki pomagaš kaj s svojim jokom?« pokara župan ženo.

»Oh, Jožek!« prisopiha v tem Milka vsa preplašena v hišo. »Podleskov je odšel uže po noči, nobeden njegovih ne ve, kedar.«

Jožka je prvi hip presenetilo to nepričakovano sporočilo. Vzbudile so se mu čudne sumnje; vendar ni hotel tega pokazati zunanje, ampak je mirno dejal:

»Ne boj se, Milka! Ali misliš, da imam pet let, da ne bi si upal sam par korakov od hiše?«

»Ali ti je obljubil, da te počaka?« vpraša oče malo osupnen.

»Seveda. Dogovorila sva se tako še sinoči.«

»No, vidiš« pripomni takoj župan z nekakim zadovoljstvom, »vidiš, da ta človek ni kaj prida. Ogi-baj se ga, kakor da ne bi ga poznal.«

»Čas je, da grem« de Jožek ter vstane in vzame kovčeg in palico. Milka smukne tačas v izbo in pri-nese ven bratov klobuk. Jožek ga vzame ter ga hoče posaditi na glavo; a v tem zagleda za klobukovim trakom lep šopek svežih cvetic. Strmeč drži klobuk pred seboj in vpraša:

»Kdo mi je naredil to?«

Namesto odgovora, objela je Milka dragega ji brata in se na glas zjokala, kakor bi mu hotela poto-

žiti: »Sedaj, ko tebe ne bo, bom sama, zapuščena.« — Kakor je bil Jožek moškega značaja, utrnili sta se mu tačas vendar dve svetli solzi in padli na sestri-no lice. Mati si je od ginjenja zakrila obraz s predpas-nikom; župan pa je stal kot pribit in vidno presunjen gledal, kako se ljubita njegova jedinca...

Da bi bil poprej konec pretresljivemu prizoru, izvil se je Jožek sestri iz rok, segel najprej očetu, potem materi in Milki v desnico ter dejal ob slovesu še enkrat bolj s tihim glasom:

»Z Bogom, oče in mati! Z Bogom, Milka!« Še dolgo sta gledala stara molče s hišnega praga za sinom. Milka pa je pohitela v svojo sobico in od tamkaj skozi okno zrla za bratom, dokler ni izginil doli v klancu za ovinkom.

XXV.

»Druga čaša, bračo, sada
Našim slavnim mrtvim spada...«
P. Preradović.

Na praznik vseh svetnikov dopoldne sedeli so v Strugovi krčmi Sever, grobar Krt in še dva druga vaška kmeta.

»Torej umrl je, deš, moj pobratim Kozmek?« vpraša Sever grobarja.

»Umrl; praznil ne bo več frakeljčkov«, reče Krt »Dobro, da ga ni smrt dohitela za kakim plotom«, pripomni prvi kmet.

»Ne, tega pa ne: umrl je pošteno pod svojo streho«, povdari Krt.

(Dalje pride.)

katerih mojih prijateljev sklep, ki je spočel te dopise. Mene pa je zadela naloga, ono javno mnenje konkretirati ter je s svojim podpisom nasproti uradništvu „Gorice“ zastopati. To, prijatelj, je torej kratka rojstvena zgodovina teh dopisov. Iz nje razvidiš, da ti-le dopisi ne izražajo le mojega osebnega mnenja, oni niso misli le jedne glave, ampak pravi izraz ljudske nevolje. Zato pa lahko razvidiš, kako prazne sanje so tvoje upanje, da vpliv teh dopisov uničiš, ako jih imenuješ „čorbo“, mene pa podkupljenca, prodanca, sleparja in kaj jaz vem še kaj. Koga pa naj jaz sleparim? Ti misliš menda slovensko javnost, naše ljudstvo, ker je svarim pred tvojim farbanjem, ker mu odpiram oči, da naj ti ne veruje. Recimo torej, da dosežejo ti dopisi popoln uspeh. Kaj bi bilo potem? V najskrajnem slučaju bi ti med nami končal komandirati, pobral šila in kopita ter odšel po svetu s trebuhom za kruhom. Med nami bi se naselil zopet mir, in naše ljudstvo bi prišlo zopet do one politične veljave, katero je imelo pred razkolom. Ali bi ne bilo to za naše ljudstvo velika sreča! In k tej bi mu radi pripomogli ravno ti dopisi. Ali so take želje kaj drugega nego izraz najčistejšega rodoljubja! In ti imenuješ to sleparstvo! E prijatelj, nizko si že padel.

In zakaj naj bi bil jaz podkupljen in od koga? Ti hočeš slepiti z namigavanjem na Lahe in vlado. Torej ako bi se želje teh dopisov izpolnile, ako bi naše ljudstvo zopet zadobilo mir in politični ugled, bi moralo biti to — do sledno po tvojih trditvah — ljubo Lahom in vladi! No, ti-le, mislim, bi se lepo zahvalili za tako ljubav! In za to naj bi še mene podkupovali! Ali ni za počit? Prijatelj, ti hočeš biti velik politik, in tvoj list naj bi bil glasilo prve merodajne stranke v deželi. No, volja bi bila dobra, če tudi ni ravno skromna, ali kaj ko jo kviri tvoj strastni temperament! In znano ti je, da strast slepi. Velikemu politiku in njegovemu listu je treba med drugim tudi moč zastonj. To pa zastonj iščeš, kjer gospodari strast, kakor v tvoji „Soči“. Nikar ne misli, da je prvojanje, zmerjanje, napadanje, ovajanje znak „liberalizma“, „svobode“ in „napredka“! Le oglej si „liberalne“ nemške in laške časnike! Oni se gotovo ne ogrevajo ne za duhovščino ne za vero, in vendar ne najdeš v njih niti od daleč kaj podobnega svojim „Tutti frutti“! Ne misli, da nervozno klepetanje, nespodobno čevkanje, razpravljanje privatnih družinskih zadev, razobešanje za javnost brezpomembnih, čisto zasebnih malenkosti, s kakoršnim blagom polniš predale svoje „Soče“, pridobi ti naslov velikega lista. Ne misli pa tudi, da je časnik sveto pismo, kateremu se vse veruje. Groznje so hudo orožje, ki ima mnogokrat velikanski učinek, če tudi tiči za njimi le prazen nič. Če pa nasprotnik, komur grozimo, to zapazi, če zasluši, da ga hočemo oplasiti z izmišljotinami, ali da nam ne dostaje moči, da bi zagroženo mogli izvršiti, takrat nam groznje še le škodujejo; kajti s tem razkrijemo nasprotniku, kako radi bi mu škodovali, ako bi le mogli, s tem se postavljamo na stališče šibkih otročajeve ter se smešimo pred svetom. Prijatelj, tako žalostno ulogo igraš ti v „Soči“ z izmišljenimi pismi, s pismi, s katerimi hočeš v živo zavesti mene, ki me niti ne poznaš. Prav zares čuditi se ti je, kako moreš biti še tako otročji, saj si pač že zadosti star. Pa že vem, kaj mi odgovoriš; ti porečeš: Tako je treba delati. Občinstvo si domišlja, beroč moje groznje, Bog ve kako senzacionalne vesti so meni znane, in ko groženj ne izvajam, ker so le izmišljene, me še hvali, da nasprotniku plemenito odpuščam. — Tako sodiš ti v svoji strasti, ali stvar je nekoliko drugačna. Enkrat, dvakrat tudi taki „mitelci“ „farbarju“ pomagajo, ali ti jih rabiš že kot vsakdanji kruh, in občinstvo se za nje le toliko zmeni, da se jim posmejuje. Torej prijatelj, ker že brez izmišljevanja ne moreš živeti, izmišljuj si vsaj kaj pametnega in verjetnega!

A. K.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Dunajska „Information“ piše, da se širijo v dunajskih političnih krogih govorice, da se skliče češki deželni zbor že meseca januarja ter da bo državni zbor z ozirom na zasedanje delegacij in pa češkega deželnega zbora, sklican šele koncem meseca februarja. Češki deželni zbor pa se skliče za to, da bi se za časa njegovega zasedanja napravil zopet poskus spraviti Čeha in Nemce, da bi potem, ako bi se ta poskus posrečil, prišlo v državnem zboru do rednega delovanja. Po poročilih istega lista, bi se vlada hotela nekako tudi Slovincem približati s tem, da bi odstranila s Kranjskega sedanjega deželnega predsednika bar. Heina, s katerim je večina državnoborske kranjske delegacije nezadovoljna.

Minister Körber o sodnikih.

Na Silvestrov komerski spodnjeavstrijske odvetniške zbornice prišel je tudi ministrski predsednik Körber, kakor voditelj pravosodnega ministerstva. Körberja je slavil baron Mayer. Nato se je oglasil za besedo dr. Körber, ki je govoril o prepotrebnem složenem delovanju odvetnikov in sodnikov. Povdarjal je, da sodnik ne sme nikoli postati avtomat zakona, marveč mora biti njegov vestni tolmač, radi tega sme tudi čutili. Justica ni loterija, povdarjal je govornik, v kateri bi se smelo poskusiti tudi z nezadostno utemeljeno obtožbo. Sodni mehanizem funkcionira točno le tedaj, kadar tožitelj, branitelj in sodnik iščejo le resnico in vso svojo bistroumnost postavijo v službo pravičnosti.

Tirolski konservativci in krščanski socialci.

Tirolski konservativci in krščanski socialci, o katerih se je pisalo nedavno, da so se zjedini v skupno akcijo, so se začeli zadnji čas zopet pripravljati med seboj. Sklicujejo se sedaj razni shodi od obeh strani. Konservativci pa izključujejo od svojih shodov krščanske socialce, kakor izključujejo tudi krščanski socialci od svojih shodov konservativce.

Tirolski deželni glavar.

V kratkem odstopi sedanjí tirolski deželni glavar grof Brandis. Njegov naslednik postane baje državni posl. Katrein ali pa grof Trapp.

Ogrske zadeve.

Ogrski državni zbor nadaljuje v znamenjtu obstrukcije podrobno razpravo o zakonskem načrtu gledé kontingenta vojaških novincev.

Italijani in Slovani in germanstvo.

V raznih ruskih listih priobčili so se zadnje dni članki, ki so se pečali z vednim prodiranjem germanstva proti jugu ter z nakanami Nemcev, prisvojiti si obali Jadranskega morja. V teh člankih je bila izražena želja, naj bi se Rusija in Italija zjedini v tem, da bi skupno odbijali take nakane Nemcev, ter opvarovali pokrajine ob Jadranskem morju pangermanskim navalom. S temi članki pečala se je te dni tudi praška „Politik“, in je med drugim prav dobro pripomnila: Ne bi škodilo, ako bi se rusko novinstvo o razmerah avstrijskih Slovanov podučevalo iz njihovih novin, potem bi prišlo do uverjenja, da prvi pogoj za slovensko-italijansko kooperacijo mora biti ta, da se Italijani odreko tlačenju Slovanov. Slovanom je blizu vsejedno, ali jih kdo poje na italijanski ali pa na nemški juhi, ker obojno bi bilo za njih smrt. Oni pa hočejo živeti.

Ruski car pojde v Rim.

Italijanski listi so zopet začeli pisati o potovanju ruskega carja v Rim. Pravijo namreč, da se za to potovanje carjevo posebno trudi ruski poslanik v Rimu Urušov, in da je tudi prepričan, da doseže svoj namen. Obisk ruskega carja v Rimu sledil bi koj onemu francoskega predsednika Laubeta.

Italija za Rusijo.

Povodoma avdijske ruskega poslanika kneza Urušova, naglašajo oficijozni listi, da ima Rusija pravico pridržati si Mandžurijo in zasesti Carigrad. Interesi Rusije in Italije v Orijentu so isti. Rusija je kakor Italija zainteresovana, da se Adrijansko morje ne spremeni v Južnonemško; y to pa si morata Rusija in Italija podati prako polotoka roko in na Balkanu zgraditi močeno trdnjavo proti nemškemu navalu. Obe državi morata skrbno paziti na vsak nemški korak na Balkanu, da si Nemci ne zaslužijo balkanskih narodov. Iz tega sledi, da Nemci ne morejo nikdar biti iskreni zavezniki Italije.

Nemško-ruska trgovinska pogajanja.

Nemško-ruska trgovinska pogajanja so se za sedaj ustavila, ker ima Rusija preveč skrbi na Vzhodu. Glede carine na živino in žito so se začela pogajanja diplomatskim potom.

Na skrajnem Vzhodu.

Se vedno vse negotovo. Res je pa, da se pripravljati Japonska in Rusija za vsak slučaj, da se oborožujeta, ter se oskrbujejo z vojnimi sredstvi kakor z živili, s premogom za vojne ladije in drugimi potrebnimi rečmi. Japonska je naročila na Reki tudi mnogo torpedov. Pri vsem tem pa so zadnja poročila nekoliko mirnejšega značaja. Nekateri pravijo, da zadnji odgovor Rusije ni sicer povsem zadovoljil Japonske, da pa tudi ni tak, da bi silil Japonsko do ultimatum, marveč da se nahajajo v njem take sporne točke, o katerih se da še pogajati. Drugi trdijo, da se Japonska prav za prav zaradi tega ne upa napovedati Rusiji vojske, ker bi vsled nekega dogovora med Francosko in Angleško, vsled katerega bi ostali imenovani državi nevtralni, ostala osamljena. Torej ni nič gotovega, ampak zgolj le ugibanja.

Japonska vojna moč.

Neki ruski vojni list priobčuje pogovor, katerega je imel te dni njegov urednik z nekim visokim ruskim častnikom, ki se je ravnokar povrnil s skrajnega Vzhoka. Častnik je rekel, da je danes Mandžurija popolnoma ruska, in Kitajci sami blagoslovljajo ruskega carja in ruske vojake. Nato je častnik rekel, da ruski vojaki, nahajajoči se v Mandžuriji, komaj čakajo, da bi se smeli meriti z japonskimi vojaki v boju. Častnik je tudi rekel, da se japonski vojaki v nikakem pogledu ne morejo primerjati ruskim vojakom. Naj bo le japonski vojak še precej izobražen in tudi izurjen v orožju po evropsko, je isti vendar slaboten in ne more prenašati truda in štrapac, na katere je ruski vojak popolnoma navajen. V Evropi, rekel je častnik nadalje, si ne morejo niti misliti, kako mnenje imajo Japonci o nji. V japonskih šolah se priporočuje, da je Japonska največja in najmočnejša država na svetu. Le še Angleška da jo morebiti prekosi. Da bi zamogla Japonska vspešno bojevati se na suhem, o tem ni niti misliti. Nov vojaški zakon in po njem reorganizacija vojaštva na Japonskem, izvršila se bo popolnoma šele v letu 1911. In šele ko se to zgodi, štela bo Japonska 150.000 mož stalne vojske, 150.000 mož v prvi in 150.000 mož v drugi rezervi s kakimi 9000 častniki. Iz tega je razvidno, da Japonska ni še pripravljena na vojsko.

Macedonske zadeve.

Ta teden pride na Dunaj baje Boris Sarafov, da zaprične tudi tam propagando za macedonske begunce. Turški poslanik je že v naprej storil vse potrebne korake, da se Sarafovu prepove javno predavanje.

Turčija v škrpiloh.

Turčija še vedno ne izvede reform, vendar si pa domišlja, da bi morali vstati mirovati. Na kaj takega seve vstati ne mislijo, ker hočejo na vsak način doseči „svobodo ali smrt“. To spravlja Turčijo v vedno večje zadrege in vsak dan prihaja do vevlavlasi s kakimi bridkimi tožbami. Sedaj se je Turčija pritožila pri Avstriji in Rusiji, da je vodja vstašev Atanazov bil nedavno v Skoplju, da je orožje, streljivo in bombe spravil na Rumunsko. Nadalje se Turčija pritožuje, da se z denarjem, katerega je Sarafov naložil v neki dunajski banki, kupuje orožje in da se je mnogo laških, francoskih in angleških častnikov obrnilo do macedonskega vstaškega odbora z izjavo, da so pripravljeni priti vstašem spomlad pomagati. Turčija pravi, da je vstaški odbor sklenil, da prične pošiljati s 1. januarjem prih. leta pričenši v posamezne okraje agitatorje, ki bodo agitirali za napad na macedonske vasi, drugi agitatorji pa so namenjeni v Capigrad, da ondi razdero javna poslopja in tako razburijo duhove. Tako Turčija. Očividno hoče Turčija, da bi vlasti vstaško gibanje s silo zatrla, ne da bi njej bilo treba prej izvesti kakih reform.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Za policijskega koncipista imenovalo je tržaško namestništvo G. Josipa K r z e m a n n a.

Umrli je dne 8. januarja na svojem domu v Podragi Mirko Mašič, dijak 5. razreda realke v Gorici. Zdrav je prišel na počitnice, a ko se je bilo čas vrniti, je obolel za pljučnico. V nedeljo je bil pogreb. Prišli so v Podrago pokojnikovi sošolci iz Gorice in tudi drugi njegovi znanci, da skazejo svojemu tovarišu zadnjo čast. Ko je bilo truplo blagoslovljeno, zapeli so dijaki ganljivo žalostinko v slovo. N. v m. p.!

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Anton Gibič, častni kanonik in dekan v Črničah 40 K; Gotard Pavletič, župnik v Mirnu 5 K; Valentin Kragelj, župnik Podbrdom 10 K; dr. A. Gregorčič

10 K; „Narodna tiskarna“ v Gorici 20 K. Naše upravnishvo je prijelo: Andrej Čermelj 3 K; S. P. najdenina 1 K.

Srčna hvala!

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi v letošnjem predpustu plesne zabave dne 16., 23. in 30. januarja. Pri teh zabavah se bode sviralo na klavir. Začetek ob 8. uri. Dne 14. februarja bo ples z vojaško godbo, za kateri se izdado posebna vabila. O d b o r.

Koncert Jaroslava Kociana. — V nedeljo je bil v dvorani goriškega gledališča drugi in zadnji Kocianov koncert. Občinstva je bilo pri tem koncertu še več nego pri prvem. Navdušenje je bilo velikansko. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Kocian je vsled burnega ploskanja, ki ni hotelo prenehati, nadodal še dve točki k določenemu programu. Kociana je pri zadnjem koncertu spremljal na glasovirju g. Prohazka. Bila je tudi jedna točka za glasovir, katero je g. Prohazka tako mojstrsko izvedel, da je vzbudil med občinstvom občudovanje. Jaroslav Kocian se je podal iz Gorice v Trst, kjer je včeraj priredil koncert.

Prepeljali so v tuk. bolnišnico usmiljenih bratov Venceslava Lozarja iz Gojač, ker si je po nesreči prerezal žile na levi roki.

Grozna nesreča. — Na dan sv. treh kraljev je ostala 36-letna Marija Hvala iz Podmelca sama doma, da bi skuhala za družino kosilo, dočim so se podali ostali k maši. Prva, ki se je vrnila od maše domov, bila je Marijina mati. Ali glej grozo! Našla je hčer ležečo na tleh v sobi in sicer vso sežgano. Najbrže se je na nesrečni pokojnici vnela obleka, ko je kuhala polento. Da bi pogasila na sebi ogenj, podala se je v sobo in vzela tam neko vrečo, kajti našli so pri nji na tleh koščke zgorele vreče.

Šin okrađel očeta. — V nedeljo predpoludne so prijeli Artura Koritnika od Ignacija, rojenega v Trstu, a pristojnega v Liberec, in stanujočega v Gorici, v Gledališni ulici št. 9. 19-letni fant je večkrat odnesel očetu razne komade konjske oprave, vsega skupaj za kakih 80 K vrednosti, ter jih prodajal potem izvoščekom za jako nizke cene.

Izpred sodišča. — Zaradi žaljenja Nj. Vel. je bil včeraj obsojen pred. tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem 31-letni Anton Trevisi iz Vidma na 18 mesecev ječe z jednim postom vsaki mesec.

Na 18 mesecev ječe tudi z jednim postom vsaki mesec je bil pa obsojen zaradi nasilnosti in nevarnega žuganja oni Angel Germič, ki je, kakor smo svoječasno poročali, na trgu sv. Antona metal kamenje v okna krčme Kodermacove in žugal Kodermacu, da ga ubije.

Iz Kozane se nam poroča: C. k. okrajni šolski svet v Gorici je sklenil v svoji seji dne 10. decembra, da se prične v Kozani v kratkem z zgradbo prepotrebnega novega šolskega poslopja z učiteljskim stanovanjem vred. Ravno zdaj pa je tam razpisana služba nadučitelja in voditelja. Oglasilo pa se je do sedaj še prav malo prosilcev, to pa baje zaradi tega, ker ni v Kozani primerne stanovanja za učitelja. Glede stanovanja za učitelja pa vendar ne stojimo tako na slabem v Kozani. Na razpolago jih je več in tudi primernih. Sicer pa dobi v kratkem, kakor smo zgoraj omenili, bodoči nadučitelj svoje primerno stanovanje v novem šolskem poslopiju. Gospodje učitelji naj torej brez strahu vložijo svoje prošnje za to mesto; prepričani naj bodo, da bodo z njimi zadovoljni. Ob enem se nam poroča, da ne simpatizujejo z dosedanjimi prosilci ne tamošnji občinarji in tudi krajni šolski svet ne.

Iz Medane nam poročajo: V št. 1. z dne 2. januarja Vašega lista je bila natinjena vest pod naslovom: „Ponesrečil pri preganjanju hudiča“, ki se nanaša na 19-letnega Rudolfa Toroša iz Medane, o katerem je rečeno, da si domišlja, da ga preganjajo najrazličnejši zli duhovi, katere hoče odgnati od sebe z mahanjem rok in z brcanjem, kakor tudi, da si je nogo zlomil pri padcu, ko je hotel breniti nekega hudiča. To vest je popraviti v toliko, da je Rudolf Toroš res nekoliko slaboumen, a nogo pa si je zlomil pri nesrečnem padcu, in sicer, ko je hotel nekam teči, nikakor pa ne na način, kakor je opisan v „Gorici“. Obžalujemo!

Kobaridska hranilnica in posojilnica je imela 274.604,45 K dohodkov in 266.985,32 K stroškov. Cel promet znaša torej 535.598,77 K. — Od 1. do 7. januarja t. l. je imela 16.879,93 K dohodkov in 4.224,06 K stroškov.

Bratno društvo „Narodni dom“ v Škrbini bo imelo svoj redni občni zbor dne 24. t. m. pri g. Ivanu Adamiču št. 80, točno ob 3. uri pop. s sledečim vspeodom: 1. Predsednikov pozdrav, 2. Poročilo o društvenem delovanju v l.

1903. 3. Predložitev računa za l. 1903. 4. Volitev novega odbora. 5. Nasveti. Po volitvi bode imel g. učitelj Ravbar kratek govor poslavljanja, po katerem mu zapoje domači moški zbor odhodnico.

Teleta in politični sleparji! — „Soča“ je objavila v zadnji številki uvodni članek: Politični sleparji. Naslov tega članka je pomanjkljiv, glasiti bi se moral: Teleta ali politični sleparji. „Soča“ piše namreč:

Se se dobijo ljudje, ki govorijo, da razkol na Goriškem sta vzročila edinole dr. Tuma in Andrej Gabršček, da je razkol nastal le radi tega, ker sta hotela dr. Gregorčiču izvit iz rok vajeti političnega vodstva. Ljudje, ki tako govorijo, so ali teleta, ki nič ne razumejo ter se pustijo farbat od vsakogar, ali pa so politični sleparji, ki govorijo tako ob raznih prilikah, kadar se jim zdi tako umestno in prav. Vedno: kakor kaže.

Kakor je iz tega razvidno, glasiti bi se moral uvodni članek: Teleta ali politični sleparji. Pa bi kdo tajil, da „Soča“ ni za salone in za „telegenco“.

Ponarejeni bankovci za 20 K krožijo po Goriškem. Najprej so jih zapazili na Furlanskem. Spoznajo se na tem, da imajo nekoliko manjšo obliko, rdeča barva ni popolnoma zadeta in orel je na eni strani širji, kakor na drugi. Podobi Avstrije in Ogrske sta slabo zadeti in podpisani so nečitljivi. Tudi pravopisne napake so v nemškem tekstu. Poglejte torej natanko vsak bankovec, da vas ne opeharijo!

Imenik udov in namestnikov v komisiji za občno pridobnino s sedežem v Gorici za pridobnino dobo 1904 in 1905: Predsednik: Rovis Ernest, c. kr. finančni svetovalec; namestnik: pl. Steffanini Tulij, c. kr. davčni nadzornik. Komisija za občno pridobnino II. razreda: (Priredbeni okraj, okraj trgovske obrtne zbornice Gorica-Gradiška.) Udje: Venuti Josip, trgovec v Gorici (izvoljen); Mueha Edvard, obrtnik v Solkanu (izvoljen); Vianelo Virgil, tovarnar v Zagorju (imenovan); Holzer Ernest, tovarnar v Gorici (imenovan). Namestniki: Dürfles Atilio, obrtnik v Gorici (izvoljen); Mulitsch Josip, obrtnik v Gorici (izvoljen); Lenassi Odo, lastnik mlina in žage v Solkanu (imenovan); Moser Adolf, tovarnar v Gorici (imenovan). Komisija za občno pridobnino III. razreda. A) (Priredbeni okraj Gorica-mesto.) Udje: Seppenhofer Anton, lastnik mironilnice v Gorici (izvoljen); Marzini Franc, obrtnik v Gorici (izvoljen); Kürner Roger, lekarnar v Gorici (imenovan); Rubbia Ivan, trgovec v Gorici (imenovan); Namestniki: pl. Savorgnani Edvard, trgovec v Gorici (izvoljen); Bramo Ivan, trgovec z lesom v Gorici (izvoljen); Mighetti Ludvik, klobučar v Gorici (imenovan); Nardini Dragotin, trgovec v Gorici (imenovan). B) (Priredbeni okraj, politični okraj Gorica-dežela.) Udje: Budin Ivan, trgovec v Dornbergu (izvoljen); Kovač Ignacij mlajši, krčmar in trgovec v Ajdovščini (izvoljen); Lokar Ivan, strojar v Mirnu (imenovan); Pečenko Josip, lastnik mlina v Rihenbergu (imenovan). Namestniki: Lokar Anton, trgovec in župan v Ajdovščini (izvoljen); Pavletič Josip, lastnik opekarne v Gabrijah (izvoljen); Tribušon Franc, mlinar v Renčah (imenovan); Baudaž Josip, trgovec v Gorenjivasi (imenovan). Komisija za občno pridobnino IV. razreda. A) (Priredbeni okraj, Gorica-mesto.) Udje: Tabaj Franc, krčmar v Gorici (izvoljen); Salvaterra Fioravante, slikar v Gorici (izvoljen); Orzan Anton, trgovec v Gorici (imenovan); Gironcoli pl. Steinbrunn Avgust, lekarnar v Gorici (imenovan). Namestniki: Battig Josip, mizar v Gorici (izvoljen); Streinz Anton, zemljemerec v Gorici (izvoljen); pl. Pallich Josip, knjigar v Gorici (imenovan); Gasser Miha, trgovec v Gorici (imenovan). B) (Priredbeni okraj, politični okraj Gorica-dežela.) Udje: Mozetič Anton, trgovec v Mirnu (izvoljen); Gabrijelčič Anton, trgovec v Kanalu (izvoljen); Bratina Franc, trgovec v Ajdovščini (imenovan); Faganelj Ivan-Karol, trgovec in župan v Mirnu (imenovan). Namestniki: Faganelj Ivan, strojar v Mirnu (izvoljen); Molar Josip, krčmar v St. Andrežu (izvoljen); Ravnik Anton, trgovec v Gorenjivasi (imenovan); Križnič Anton, obrtnik in župan v Kanalu (imenovan).

Za kolesarje in lastnike avtomobilov. — Častniki, podčastniki in tudi prostaki, nahajajoči se v rezervi, ki bi hoteli opravljati, ko bodo poklicani k vojaškemu vajam, službo ordinance ter se tam posluževati lastnih koles ali pa avtomobilov, zglasijo naj se do konca februarja t. l. pri dopolnitvenem okrajnem poveljstvu. Odškodnina za kolesarje je določena na 6 K na dan, za avtomobiliste na 30 K.

Tatvina. — V petek po noči so udrli tatovi v delavnico krojača Jožefa

Zuliana v Riemahjih, ki prodaja tudi narejeno obleko po semnjih ter mu odnesli v obleki in blagu za kakih 1800 kron vrednosti.

Oznanilo c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu dne 1. januarja 1904, s kojim se znova razglašajo veljavni roki za plačevanje raznih neposrednih davkov, kakor tudi posledice zanemarjanja istih. — Finančno ravnateljstvo naznanja vsled postave z dne 9. marca 1870. drž. zak. št. 23. da se sledeči davki imajo v teh-le rokih plačevati: a) zemljarina v mesečnih obrokih in to prvega vsakega meseca naprej; b) hišno razredni kakor tudi hišno najemni davek zunaj mesta Trsta v mesečnih rokih in to prvega vsakega meseca naprej; v mestu Trstu in okolici pa se mora plačati hišno-najemni davek 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra; c) $\frac{1}{10}$ davščina od hiš davka prostih hišni-zidanj ima se v o. j. rokih, kakor hišno-zidanj davek t. j. v Trstu in okolici 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra, zunaj Trsta pa prvega vsakega meseca naprej plačati; d) obča pridobarina se ima plačati za vsako četrtletje naprej 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra. Isto tako treba plačati pridobarino od javnemu dajanju računov podvrženih podjetij v štirih enakih 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra dospevajajočih obrokih; e) v kolikor se prihodarina ne plača na načln označeni v § 133. zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220. t. j. potom odbitka, treba je poravnati v dveh enakih 1. junija ter 1. decembra dospevajajočih obrokih; f) osebno dohodarino je plačati s pridržkom določeb § 234. zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220. oziroma cesarske naredbe 8. julija 1898. drž. zak. št. 120. v dveh enakih 1. junija ter 1. decembra dospevajajočih obrokih. Vsled teh zakonitih odredb so dolžni vsi oni, ki izplačujejo dohodke v §§ 167. in 168. gornjega zakona omenjene, ako isti niso zgolj spremenljivi, odtegniti prejemnikom od teh dohodkov predpisano osebno dohodarino in plačarino, ki se jim v to svrhu vsakoletno prijavijo. Odbitki se odpravljajo v istih rokih in v istih razmernih obrokih, kakor izplačevanje prejemkov. — Keđor navedenih neposrednih davkov ne plača najpozneje v 14 dneh po preteku roka določenega za poravnanje vsakega teh davkov, je dolžan plačati zamudne obresti, če preseže posamezni redni davek vred za vse leto 100 kron. Zamudne obresti se računajo od dneva sledečega roku za vplačanje do dne plačila, tako da pride po $\frac{1}{10}$ h na vsakih sto kron vsaki dan, kar se z dolžnim davkom vred potrjuje. Dolžni davek se lahko plača na pristojnem davčnem uradu — v Trstu na mesnem davčnem uradu — ali pa na vsakem c. kr. poštnem uradu na čekovni račun dotične davkarje. Slednjič se opozarja plačevalci še na sledečo določbo § 5. zakona z dne 9. marca 1870. drž. zak. št. 23.: „Če bi se ob začetku novega davčnega leta še ne bil mogel dolžni davek za to leto posamnim davkoplačevalcem stalno predpisati, naj se davki za ustavno dovoljeni čas plačujejo v znesku predpisanem za preteklo davčno leto, dokler se odmerijo novi davki, v katere je potem všteti že izvršena plačila“.

Prebivalstvo Trsta koncem leta 1903. — V Trstu je znašalo prebivalstvo koncem leta 1903 in sicer brez posadke 187249. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v Trstu 178127 prebivalcev. Po tem takem je naraslo v Trstu v treh letih število prebivalstva za 9122 prebivalcev.

Ublvanje volov na nov način. — V Trstu so pred dnevi v mestni klavnici poskusili ubivati vole na nov način, namreč z nekim posebnim revolverjem. Pravijo, da se je ta poskus še precej dobro obnesel.

Tatje vlomili se v noči na petek 8. t. m. v občinsko pisarno v Pomjanu pri Kopr. ter odnesli okoli 1000 K županovega denara. Tatje so dosedaj neznani.

„Narodni List“ na Voloskem. — Rodoljubu na Voloskem in v Opatiji so zopet začeli izdajati „Narodni List“.

Turški vice-„lajtnant“. — V Ljubljani so te dni aretirali nevarnega internacionalnega tatu in sleparja Franceta Wernerja iz Humlistra na Češkem. Ta človek se je izdajal v Ljubljani za turškega vice-„lajtnanta“, in si je naročil pri nekem ljubljanskem krojaču tudi uniformo turškega mornarja. Trdil je, da se imenuje Mirza Emir. Ko so ga prijeli, je pri zasliševanju mnogo časa motil dotične uradnike. Mož je znal marsikaj povedati, ker je v resnici prehodil mnogo sveta. Mirza Emir, kakor se je nazival iz početka prefrigan slepar, trdil je, da prihaja iz Madrida. Policija

je hotela brzojavno poprašati v Madridu, če je bil Mirza Emir res tam in kaj je imel opraviti, pa je še popred pregledala v antropometričnem uradu osebne popisance in fotografije mednarodnih postopačev in se je res našla v hudodelniškem albumu slika Mirze Emira pod imenom Ben. A. Slika je bila poslana ljubljanski policiji hamburska policija 1. 1902. Ko se je fotografija Mirzi Emiru pokazala, je priznal, da se piše Franc Werner in da je rojen 14. aprila 1883. v Hmelistu, pristojen v Podbrezju na Češkem. Zadnji čas je bil v Monakovem zaprt, odkoder je šel v Madrid, češ, ker se ni Španske videl in je v Madridu pri turškem poslaniku na podlagi dopustnice, katero je dobil v Cetinju od nekega Turka, si hotel izposlovati turški potni list. Ker tega ni dobil, je odpotoval v Belgijo, kjer je nekemu graščaku Rebensu izvalil 1200 mark. Predstavil se je temu graščaku kot turški častnik in mu zastavil svojo uniformo. Iz Ljubljane je temu graščaku pisal še za 300 mark, češ, da mu je denar pošel in da ne more dalje. Ta denar si je dal poslati na addresso vratarja Schleya na južnem kolodvoru, katerega je ravno v nedeljo hotel obvestiti o tem, da pride na njega denar, pa tega ni mogel storiti, ker je bil popred aretovan. Franc Werner je prepotoval skoraj ves svet in je bil že večkrat zaradi tatvine in goljufije kaznovan. Policija ga je izročila deželni sodniji.

Odvetniški shod. — O II. odvetniškem shodu, ki se je vršil 25. oktobra v Ljubljani, je izšlo sedaj v tisku po stenografičnih zapisnikih sestavljeno poročilo, kateremu so dodane na shodu sprejete resolucije, govor dr. Ploja o delovanju državnih organov na jugu države in članek „Pravica v službi krivice“, ki je izšel koncem novembra v vseh večjih slovenskih listih.

„Dom in Svet“. — Prva letošnja številka tega glasnega leposlovnega slova lista prinaša to-le vsebino: Bogdan Vened: V smrtni senici. Baltiška povest. — Anton Medved: Job. Svetopisemska zgodba. — Fr. S. Finžgar: Iz modernega sveta. Roman. — Roman Romanov: Rojenice so pele... — Dr. Ev. Lampe: V majhni koči velikega carja. Izlet iz Amsterdama v Zandam. — Silvijn Sardenko: Vsak praznuje Božič svjc. — Roman Romanov: Moč. Novela. — Anton Medved: Sveta noč. — Zvonimir: Koncem selan... — Vlad. Mihajlovič: Iz novejših ruske lirike. Književna studija. — Književnost. — To in ono. — A. Breznik: Slovski navržki. — Šah (na ovitku). — Slike: Barvana priloga: Prošnja cerkvice. Peter Žmitek. — Marija z Jezusom in Janezom. Sandro Botticelli. — Sv. Nikolaj Čudodelnik ustavlja smrtno kazen. I. E. Repin. — Holandska pokrajina: Iz okolice Zaadama. — Iz starega Amsterdam: Oudezijdracht. — Amsterdam: Cerkev svetega Nikolaja in Prins Hendriks-Kade. — Vrata v hišico carja Petra v Zandamu. — Car Peter Veliki teše ladjo. — Soba v hišici carja Petra. — Holandski obrazi. — Vinjeta. — Smrt kraljeviča Marka. Jurij Šubic. — Prihod Hrvatov. Celestin Medović. — V. Št. Brožik. — Macedonski vstaši napadejo turško baterijo. — Z novim letom se začenja že 17. letnik „Dom in Svet“. „Dom in Svet“ nudi svojim čitateljem res zdravo in najraznovrstnejše čtivo zabavne in pa tudi ob jednem podučne vsebine. Poleg lepih, na zdravi podlagi slonečih romanov, novel, pripovedi, prinaša „Dom in Svet“ tudi mnogo drugega podučnega gradiva ter seznanja čitatelje ne le samo z domačimi duševnimi proizvodi, marveč tudi z duševnimi proizvodi ostalih slovanskih narodov, priobčujoč životopise slavnih slovanskih pisateljev in umetnikov. „Dom in Svet“ prinaša v vsaki številki tudi jako lepe slike domačih kakor tudi tujih slikarjev. Sploh je „Dom in Svet“ list, katerega bi si morala oskrbeti vsaka boljša slovenska družina. Zato ga pa toplo priporočamo v naročbo. List izhaja prvega dne vsekega meseca. — Naročnina znaša na leto 9 K, za dijake pa 6 K 80 v.

Oče zaklal sina. — Pri sv. Emi na Štajerskem je prišel v četrtek zvečer posestnik Jože Kovačič pijan domov in hotel ženo pretepati. 34letni miroljubni sin je mater beatil, oče mu vrže velik nož v trebuh, da se čeva izsujejo. Še preden je bil previden, je sin prosil očeta odpuščanja ter rekel: „Da bi te oče ne bili zaprti“. Orožniki so očeta najprvo peljali k mrtvemu sinu, nato v ječo.

Zopet jedna zmaga koroških Slovencev. — Pri občinskih volitvah v Kotljah so zmagali Slovenci v 3. in 2. razredu.

Vojaški upor na Koroškem. — Pri Beljaku je nastanjen 3. eskadron 6.

husarskega polka. Te dni so se vojaki tretjeletniki, ki so dobili povelje služiti še osem tednov, uprli. Upor je bil zaдуšen.

Šestero narodnih razglednic je izdalo umetniško društvo „Vesna“ na Dunaju. Razglednice so jako lične, izdelane so v okusni moderni tehniki. Narodno slovensko občinstvo, osobito pa narodne trgovce in društva opozarjamo na ta nov pojav delovanja marljivega društva „Vesna“, ki obeta s svojo podjetnostjo storiti še mnogo za napredek slovenske narodne umetnosti. Kakor smo obveščeni, se prodajajo razglednice, katerih je izšlo šestero različnih, po sledečih cenah: 60 komadov (6 različnih) 4 K 20 v.; 600 komadov (6 različnih) 36 K. Založbo ima le društvo slov. in hrv. dijakov v podabljaajočih umetnostij „Vesna“ na Dunaju, III. Rennweg 1., kamor naj se tudi naslavljajo naročbe.

Naš cesar na lovu. — Naš cesar se je pošel s soboto v Mürzzugl na lov. V njegovem spremstvu sta tudi knez Jurij Leopold Bavarski in nadvojvoda Franc Ferdinand. Cesar se vrne jutri na Dunaj.

Draga zaušnica. — Posestnik Albert Nader v nekem mestecu blizu Heba na Češkem prisolil je svoji služkinji tako močno zaušnico, da ji je prebil ušesno mreno. Služkinja ga je tožila in Nader je bil obsojen na tri dni zapore ter na odplačilo odškodnine, katera se je do- ločila na 22.000 K.

Obraznava proti dr. Potočnjaku se bo vršila dne 16. t. m. Dr. Potočnjak je zahteval od sodišča, da se povabi k obraznavi nekatere priče. Sodišče je njegovi želji deloma ustreglo, ali naj- važnejših prič njegovih ni povabilo k obraznavi.

Nov nemški list v Sarajevu. — V Sarajevu je začel izhajati zopet nov nemški list. To je tretji nemški list, ki izhaja v Sarajevu, odkar upravlja Bosno Avstrija. Ali misli Avstrija, da osreči Bosno z nemščino? Za tako osrečevanje ji ne bode bosensko prebivalstvo nikdar hvaležno.

Korporal — morilec. — V Karlovcu je deseterik 96. polka Šime Čudolović prišel k trgovcu Ljubiču ter zahteval 100 gl. Ker je trgovec denar osredel, planil je Čudolović nanj ter mu zasadel bajonet v prsi. Bajonet je pastil v prsih umorjenega trgovca ter zbežal v vojašnico po drugi bajonet, s katerim je šel izven mesta nad trgovca Frölicha, ki pa je zgrabil težko steklenico ter jo vrgel na padalca v glavo, da se je steklenica razbila. Vojak je pa vendar zbežal, ter ga je šele drugi dan dobil neki orožnik krvavečega v gozdu.

V 50 letih pridemo ob les in drva. — Tako namreč prerokuje v nekem francoskem listu neki francoski gozdni uradnik po imenu Meland. Morebiti, da se ta prerok moti. Ali nekaj ima vendar za se njegovo prerokovanje, posebno ako se pomisli, da je na svetu samo sedem držav, ki so prilično dobro preskrbljene z lesom, in so med temi samo tri, iz katerih se izvaža mnogo lesa, namreč Kanada, Fildenska in Švedska, dočim se vvaža v vse drugeše, izvzemši Avstro-Ogrsko, Švedsko, Norveško, Rusijo in Združene države. In res se poraba lesu od dne do dne veča. Iz lesu se napravi zdaj papir, spinit, napravi se tlak za ulice in vse polno drugih reči, česar se ni poprej delalo, kakor je tudi nasprotno res, da gozdovi vedno bolj izumirajo. Zadnji čas so začeli še celo kotonino in platno napravljati iz lesu in sicer iz smrečjega, in so se taki poskusi na Bavarskem baje prav dobro obnesli.

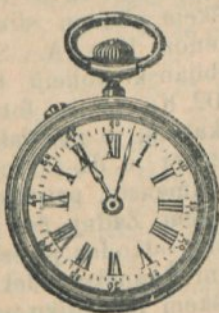
21 let zazidan. — V Prignicu na Vzhodnem Pruskem sta imela zakonska Pesscheu 21 let svojega sina v kleti zazidanega. Sosedje so sicer o tem strašnem slučaju pripovedovali po okolici, a nihče ni upal tega naznaniti oblasti. Končno je le sodišče zvedelo za to govorico ter poslalo v hišo komisijo. Našla je 90 letnega starčka in 86 letno njegovo ženo, ki sta povsem mirno pripovedovala, da je njun 46-letni sin „divji“, vsled česar je zazidan ter dobiva hrano skozi malo lino. Komisija je nesrečneža našla v groznem stanju, podobnega bolj medvedu kot človeku, vendar je videti, da se mu je šele v 21letnem zaporu omražil duh.

Čudno jezero. — V sredini otoka Hildinie, nahajajočega se v Severnem morju nahaja, se jako globoko jezero. To jezero je gotovo najčudnejše na svetu. Od zgoraj na površje je njegova voda sladka in žive v njej le take ribe, ki se nahajajo v sladkih vodah, dočim je voda na dnu tega jezera slana in žive v njej le morske ribe.

Misijonar z 23 zamorci utonil. — Na reki Kongo se je prekucnil čoln angleške misijonske družbe, pri čemer je utonil eden misijonar in 23 zamorcev.

JAKOB ŠULIGOJ

urar c. kr. državnih železnic,
Gorica, Gosposka ulica 25.

Priporočam
svojo zalogo le-
pih žepnih ur in
posebno najboljše pa-
riške ure z znamko „Zenith“
ki so najboljše za službo
ter se dajo uravnati do
sekunde. Za dobrotu
za pet let.

Zato priporočam
duhovščini in go-
spodom uradnikom, ako
imajo imeti za službo dobro
ur se ne dobi pri vsa-
kem urarju. Cene
so kar mogoče
pravnizke.

Loterijske številke.

9. januarja.
Trst 21 27 7 40 61
Line 76 66 74 12 16

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Šolskega doma“.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“

na voglu ulice Morelli.

Priporočam pristna briska be-
la in črna vina. — Izborna
kuhinja postreže o vsakem
času z okusnimi mrzlimi in
gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pra-
vega ljubljanskega kislega
zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se pri-
poročam slav. občinstvu v mestu
in na deželi.

Ivan Bednařik

priporočam svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako okusnimi
jedili.

Trskino (štokfiševo) jetrno
olje.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni
telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1.40, bele barve po K 2

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno pripo-
ročljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim
jodecem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostne bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost in
splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preišče se vedno v mojem
kemičnem laboratoriju predno se napolnijo steklenice, zato zamorem jamčiti svojim
častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti-jeva pijaa iz kine in železa,

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim jetrnim oljem in izborno
sredstvo za malokrvne.

Ena steklenica stane 1 K 60 v.

Lekarna

CRISTOFOLETTI,

v Gorici, na Travniku.

Zima je tu

pa tudi potreba je tu, kupiti za
hišno oziroma lastno potrebo raz-
nega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano pod-
pisani do cenj. svojih odjemalcev s
prošnjo, da se pri nakupu raznih zim-
skih potrebščin tudi za naprej blago-
volijo obrniti v prvi vrsti na njegovo
trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem
vedno priliko za neprekosljivo ceno in
dober nakup vedno svežih in solidnih
raznovrstnih pletenin iz bombaža in
volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe,
rute, čepice, volno itd. Dalje priporočam še zadnje novosti kakor:
raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske
galoše, dežnike, moderce, bluze, spodnja krila, pasove,
predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gos-
pode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje
novosti mičnih okrasov za obleke, razne svile, žamet,
pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

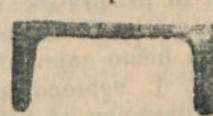
vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

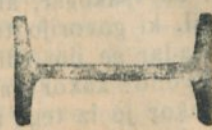
Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporočam vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana šica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krone nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporočam

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije a
sodih od 56 kitov naprej. Na zahtevo pošilj
tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

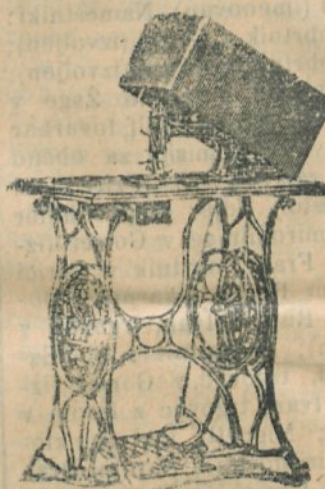
Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti
lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega
znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod
E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des
„Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse
št. 44.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporočam
se slav.
občinstvu.